

Nyolc millió korona a jövő évben Szeged kiadása.

— A város jövő évi költségvetése. — A nagy városi javadalmak állandóan csökkenőben vannak. — A házbérfillér a lakrészdóval szemben évi 140.000 korona többjövédelmet jelent. — A városi fürdő mérlege 34.000 korona deficittel zárul. —

(Saját tudósítónktól.) Scultéty Sándor főszámvevő elkészítette és beterjesztette a tanácshoz a város jövő évi költségvetését. A szép és terjedelmes munkából a következő kiemelkedő részeket közöljük:

— A költségvetés mérlegét a következőkben ismertetem:

	Kiadás	Bevétel	Hiány
1918. évi	8,076.111 K.	6,823.164 K.	1,252.947 K.
1917. „	7,078.946 „	6,041.178 „	1,037.768 „
Az 1917. évi költségvetés eredményével szemben több	997.165 „	781.986 „	

A költségvetési hiányként jelentkező 1,252.947 korona az előző évi 2,505.894 korona egyenes állami adó után kirovandó 50%-os városi pótdóóból nyer fedezetet, vagyis a pótdóó mérve az 1918 évre is változatlanul 50%-ban lesz megállapítandó.

A világháború negyedik évében, ha összehasonlítást teszünk a háború előtti költségvetések eredményével, amely szerint:

	Kiadás	Bevétel	Hiány
az 1913. évben volt	6,169.218 K	5,303.201 K	866.017 K
„ 1914. „	6,585.914 „	5,562.266 „	1,023.648 „
„ 1915. „	6,478.581 „	5,447.725 „	1,030.856 „
„ 1916. „	6,653.341 „	5,615.554 „	1,037.787 „
„ 1917. „	7,078.946 „	6,041.178 „	1,037.768 „
„ 1918. előirányzat	8,076.111 „	6,823.164 „	1,252.947 „

ugy azt találjuk, hogy költségvetésünk mérlege, dacára a súlyos közgazdasági állapotoknak, a lakosság községi adóterheimnek emelése nélkül, állandó emelkedést mutat.

A költségvetés szigorúan reális összeállítására, a pénzügyi egyensúly megóvása érdekében, miként az elmúlt években is, nagy gondot fordítottam. Különösen szigorú elbírállás alá vettem a bevételek lehető alakulását, nemkülönben a kiadásoknál a háború által előidézett áremelkedésekre is a költségvetés vonatkozó tételeinél teljes figyelemmel voltam s azokat számításba vettem. Eppen az utóbbi oknál fogva, a költségvetés kiadási rovatainál szokatlan magas emelkedések észlelhetők, amely áremelkedéssel azonban számolni kell. Ezek előre bocsjátása után a költségvetésben előforduló főbb változásokat ismertetem:

Bevétel. Parthasználati díjakból kevesebb 2800, suly- és ürmérték díjakból kevesebb 1600, vízszai közúti hidvámából kevesebb 9000, állami fogy. adóból kevesebb 180,000, állami fogy. adó segélyösszegeiből több 200,000, kövezetvámából kevesebb 30 ezer, városi fogyasztási illetékből több 3000, városi átiratási díjból több 105.000, tápéi réti földekből több 36.000, szegedi földekből több 79.000, közlegelői fűbérből több 57.000, gőzfürdőből több 23.000, közbérlőhidból több 38.000, városi bérházakból több 10.000, állami kezelés alatti erdőkből több 37.000, adóbehajtási költségekből kevesebb 5000, színházi költségek térítéséből több 24.000, megterülendő költségekből több 55.000, cselekvő tőkék kamatából több 110.000, házbérfillérből több 29.000, átvonulási szállásdíjakból több 6000, tandíjakból több 18.000, légszuszgyár bruttó bevételeiből 5% részesedés több 4000, előre nem láthatókból 3000, az 50%-os városi pótdóóból több 214.179 koronával.

Kiadás. Állami fogyasztási adókezelés több 13.000, kövezetvámkezelés több 3000, városi fogyasztási illetékkezelés több 12000, vízvezeték több 74.000, városi gőzfürdő több 51.000, közbérlőhid több 103.000, vízszivattyuzás több 12.000, köztertek több 7000, állami adó több 2000, adóbehajtási költségekből kevesebb 4000, tőkék törlesztésére több 70.000, tőkék kamataira több 185.000,

közigazgatási tisztviselők több 16.000, szolgálk ruházata több 15.000, irodai költségek több 29.000, butorok több 2000, hivatalok fűtésére több 13.000, napidíjak több 4000, rendőrségi tisztviselők több 3000, rendőrök ruházata több 85.000, rendőrlaktanyák fűtése több 7000, katonai laktanyák fentartására több 9000, átvonulási szállásdíjak kevesebb 5000, népiskolai épületek fűtésére több 25000 főgimnáziumi helyiségek fűtése több 6000, iparostanonc iskola 3000, ovodák 23.000, állami kisegítő iskola több 4000, könyvtár és muzeum több 5000, városi színház több 11.000, városi zenede több 12.000, ideiglenes járványkórház több 43.000, tüzoltó személyzet ruházata több 27.000, tüzoltó lovak élelmezése több 7000, városi nyugdíjalap járuléka 7000, városi szegényalap több 33.000, városi árvaház több 24.000, közjótékonyasági segélyek több 3000, városi lovak élelmezése több 34.000, lószerszámokra több 3000, tájfajta fedezőmének több 20.000, meghatározott rendkívüliek több 44.000, előre nem láthatók több 64.000 koronával.

(Miért csökkennek a bevételek.)

A városi javadalmak bevételei közül, a parthasználati díjak, suly- és ürmérték díjak, a vízszai közúti hidvám, állami fogyasztási adó és a kövezetvám bevételek a háborús állapotok következtében még most is állandóan csökkenőben vannak s ezen bevételek visszaesése a városi háztartás viteleire érzékeny veszteséggel jár. Így a közúti hidvámjövédeme a háború alatt már 27.000, a kövezetvámjövédeme 120.000, a piaci helypénzjövédeme 36.000, az állami borítal és huszfogyasztási adójövédeme 220 ezer korona visszaesést mutat, a számottevő nagyobb javadalmi ágak jövedelménél egyedül a városi fogyasztási illeték jövedelme emelkedett 4000 koronával, amely jövedelem-többlet a városi halászlé üzemi által behozott halak után fizetett városi fogyasztási illetékbevételeknek tudható be.

A városi átiratási díjjövédeme előirányzata 105.000 korona emelkedést mutat, amely jövedelemből összesen 150.000 koronát irányoztam elő, mert a folyó évben az első öt hónapban az elért eredmény már a 150.000 koronát elérte.

A tápéi réti földek 36.000 korona emelkedését részben az elhagyott bérletek kedvezőbb hasznosítása, részben a városi takarmányterületek szénatermésének a mai árakhoz viszonyított magasabb egységárakkal történt számításba vétele eredményezte. Míg a szegedi földek tételénél a 79.000 korona emelkedést ugyancsak a városi kaszálók terményeinek magasabb egységárban történt előirányzata eredményezte, ebből az összegből azonban 60.000 korona a baktói 1539 holdas dűlő bérföldeknek 100%-kal magasabban történt bérbeadásának az eredménye.

A közlegelői fűbér 57.000 korona emelkedést mutat, amely jövedelem-többlet a fűbérdíjaknak 100%-kal történt felemelésének, nemkülönben annak következménye, hogy a mai drága takarmánvárok mellett a jószágfelhajtás az előző évekhez képest lényegesen emelkedett s véleményem szerint ez az állapot bármely esetben a jövőre is fenn fog állni. A gőzfürdő 23.000 koronás és a közbérlőhid 38.000 koronás bevételi emelkedését mindkét üzennél a felemelt díjtételek magyarázzák.

A cselekvő tőkék kamata 110.000 korona emelkedést mutat, amely emelkedés

az utóbb vásárolt hadikölcsön-kötvények kamatjövédelmének előirányzatából állott elő. A házbérfillér előirányzata, a most már rendelkezésre álló végleges adatok alapján 29.000 korona emelkedést mutat, így e címen a városi pénztár évi jövedelme 224.188 korona, amely az előző lakrészdóval szemben 140.000 korona évi többletjövédelmet jelent.

Súlyos teherként jelentkeznek a városi üzemek többletkiadásai, így a városi vízvezeték 74.000 koronás, a városi gőzfürdő 51.000 koronás, a közbérlőhid 100.000 koronás és a vízszivattyuzás 12.000 koronás többletkiadása a múlt évi előiránnyal szemben. A többletkiadások a szén, olaj, tömítő anyagok árának és a napszámbérek emelkedésének tudható be. A városi vízvezeték és közbérlőhid dologi kiadásainak fedezetére igényelt többlet a vízdíjak és a vágóhídi használati díjak felemelésével biztosítva van, ellenben a városi gőzfürdő 136.590 koronás kiadási előirányzatával szemben a befolyandó bevételekből csak 101.948 koronát irányozhattam elő, úgy, hogy a városi fürdő mérlege 34.642 koronás deficittel szerepel a költségvetésben. Erre a körülményre tisztelettel fölhívom a tekintetes Tanács figyelmét azzal, hogy ha más-ként nem lehet segíteni a deficit elenyész-tethetésén, úgy mielőbb a fürdőárak ideiglenes újbóli felemelését méltóztatassék elhatározni s az erre irányuló intézkedések mielőbbi folyamatba tételét kérem.

(Létesítsük sürgősen a városi halastavat.)

Háztartásunk összefoglaló megvilágítására, annak mai állapotára és a közeli jövőben várható alakulásának körvonalozására jelentem, hogy költségvetésünk jövő évi alakulása kivételes, a háborúval kapcsolatos és abból a jövőre is kiható következtetéseket levonni nem lehet. A rendes kezelési bevételei kevés kivétellel a háború kezdete óta nagy mérvben hanyatlottak, egyes bevételi tételek pedig éppen a háborúval kapcsolatban emelkedést mutatnak. A rendes kiadások, amelyek a város fejlődését is érintik, a költségvetésből elmaradtak, ehelyett költségvetésünk fejlődő jövedelmét jórészt a háborúval kapcsolatos kiadások fokozódó szükségletei merítik ki. Véleményem szerint háztartásunk az erőpróbát kiállotta.

Nem mulaszthatom el végül, hogy a tekintetes Tanács nagybecsű figyelmét újból fel ne hívjam a fehértői halastó létesítésének sürgősségére, kérve, hogy a tervek elkészítését az országos halászati felügyelőség illető szakosztályánál sürgetni kezdejkedjék. A fehértői halastó kiépítését még a jövő évben meg kellene kezdeni, a szükséges fedezet a 20 millió koronás kölcsön keretében rendelkezésre áll, így a városi háztartásnak kínálkozó ezen elsőrendű jövedelmi forrásnak létesítését, miként azt már többször bátor voltam jelenteni, úgy a városi háztartásra nézve, mint a közérdekekre elsőrendű fontos kérdésnek tartom.

(Reformok a városgazdaság terén.)

A városgazdaság kérdésében sürgősségükre való tekintettel kitérni óhajtok még néhány szerintem fontos kérdésre, amelyek megoldását kérem napirendre tűzni. Első ilyen a városi bodomi konyhakertészet ügye, melynek a mai rendszer mellett leendő fentartását célszerűnek s közérdekűnek nem tartom. Ennek a 48 kat. holdnyi telepnek a kezelését, a városnak házi kezelésbe kellene venni, a telepet fokozatosan fejleszteni kellene véleményem szerint úgy, hogy ezen telep kiterjedésénél fogva a szegedi piacon mindenkor a konyhakerti termelvények árirányítója legyen. A konyhakerti üzem rövid idő alatt bebizonyítja életképességét, fontos szociális hatását, mert elvitázhatalan, hogy az élelmezés olcsóbbá tételénél elsőrangú fontos kérdésnek tekintendő.